

عنوان مقاله:

آنالیز اقتصاد تولید و درآمد عشایر (مطالعه موردی عشایر سامانه درزه، زیست بوم هامون - جازموریان، شهرستان کهنوج

محل انتشار:

ششمین کنفرانس اقتصاد کشاورزی ایران (سال: 1386)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسنده:

آرمان بخشی جهرمی - عضو هیات علمی مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی کرمان

خلاصه مقاله:

بررسی های اقتصادی یکی از ضروریات طرحهای توسعه هماهنگ کوچ و اسکان عشایر می باشد. مقاله حاضر به بررسی کارکرتهای تولید و اقتصاد عشایر سامانه درزه که یکی از طرحهای کاربردی توسعه هماهنگ کوچ و اسکان عشایر در استان کرمان می باشد، می پردازد. پژوهش حاضر به شیوه میدانی و با بکارگیری تکنیکهای تثلیث (Triangulation و ارزیابی مشارکتی روستایی) (PRA انجام شده است و در هر آبادی دارای سکنه روشهای فوق بصورت مجزا مورد استفاده قرار گرفته است. در سامانه درزه مجموعاً 25 آبادی وجود دارد که 18 آبادی دارای سکنه می باشند. شغل اصلی مردم منطقه دامداری و باغداری (نخلستان) است که به لحاظ خشکسالی های پی در پی چند ساله اخیر و کاهش دبی آب منابع آبی و نامناسب شدن پوشش مراتع، اقتصاد خانوارها با تهدید جدی مواجه شده است. با توجه به این شرایط، روی آوری به فعالیتهای کارگری و مهاجرت فصلی جهت کار به مناطق خارج از منطقه رو به تزاید است. هرچند که عشایر منطقه توانایی تولید صنایع دستی بخصوص حصیر و سایر تولیدات تهیه شده از برگ درخت نخل و گیاه داز را دارند، اما این صنعت رو به زوال است. جمعیت بالقوه فعال و بالفعل فعال سامانه به ترتیب 1057 و 904 نفر می باشند که از این تعداد 616 نفر شاغل و 288 نفر بیکار می باشند (نرخ اشتغال = 68.8%). بار تکفل و نسبت وابستگی در این منطقه نیز به ترتیب 2/26 و 1/71 می باشد. با وجودی که اقتصاد جامعه عشایری بر پایه دام بنا شده است، تحلیل اقتصادی حوزه نشان میدهد که بخش دامپروری منطقه مورد مطالعه با داشتن 4277 واحد دامی (شامل 6/3 مدل گوسفند داری، 18/7 مدل بز داری و 25 راس گاو) مبلغ 77680 هزار ریال درآمد عاید عشایر می نماید. این در حالی است که درآمد حاصل از فعالیتهای باغداری (تولید تک محصولی 110 هکتار خرما)، صنایع دستی و کارگرگری به ترتیب 90750، 25000 و 939000 هزار ریال سالیانه عاید اهالی منطقه می نماید. عبارتی روز به روز جایگاه دامداری که شغل اصلی عشایر بوده است در اقتصاد عشایر تضعیف شده است که این موضوع دلایل متعددی از جمله از تخریب مراتع، وضعیت نامناسب بارندگی، مشکلات تغلیف دام، تغییر فرهنگ عشایری در نسل جدید و ... دارد. در مجموع متوسط درآمد سرانه 564 هزار ریال در سال محاسبه شده است که مبلغی بسیار پایین و حدود یک ششم هزینه سرانه زندگی عشایر در مناطق همجوار است. پراکندگی خانوارها مهمترین مشکل برای ارائه خدمات زیر بنایی، فرهنگی و رفاهی می باشد. لذا تدوین سیاست مناسب کوچ و اسکان (بصورت اسکان همرا با رمه گردانی) که بتواند بهره وری تولید را افزایش داده و نهایتاً اقتصاد خانوار را تحت تاثیر قرار دهد یکی از پیشنهادات می باشد. اجرای طرحهای آب اندوز، پرداخت تسهیلات بانکی همراه با برنامه ریزی و اجرای آموزشهای ترویجی متناسب با شرایط و امکانات موجود، تشکیل تعاونی های مردمی خودگردان جهت افزایش بهره وری و بهبود خدمات بازاریابی و بستر سازی فرهنگی از جمله دیگر پیشنهادات این مقاله می باشد.

کلمات کلیدی:

اقتصاد، عشایر، تولید، بهره وری، اسکان، کهنوج

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/46793>

